

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXIV.—LETO XXIV.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) APRIL 29, 1941.

ŠTEVILKA (NUMBER) 100

75 milijard dolarjev za oborožitev U. S.

Dosedanje vsoto za oborožitev se bo moralo podvojiti, če se bo hotelo poraziti Hitlerjevo vojno mašino. — Z delom na tozadavnih načrtih so pričeli v Washingtonu, ko je Hitler porazil že štirinajsto državo.

WASHINGTON, 28. aprila. — Ogromna ameriška oboroževalna kampanja, ki je zasnovala tekom treh let izdaje \$40,000,000,000 za oborožitev, bo morala biti podvojena, ako hoče Amerika prekositi Nemčijo v oborožitvi. Tako je odločila administracija v Washingtonu.

Harry Hopkins, lend-lease administrator, in OPM uradniki bodo zdaj na načrtih izdaja milijard dolarjev tekem prihodnjih treh let za oborožitev vojskih držav. Zmožnost ameriških tovarn se mora zvišati toliko, da bodo lahko izdelale 80,000 letal na leto in nad 50 odstotkov vseh narodnih dohodkov bo izdanih za oborožitev.

Nemška produkcija na višku
Tozadevni velikopotezni prodornosti iz dni strahu in groze, ko so padale na Beograd bombe nemških letalcev

Prodornosti bombardiranja sporočata zdaj angleški in italijanski radio. — Nemški letalski general potrjuje grozo, ki je vladala tiste dni v Beogradu.

BUDIMPEŠTA, 28. aprila. — Nemški letalski general potrjuje grozo, ki je vladala tiste dni v Beogradu. — mi, oni pa, ki so že ostali v mestu, žive zdaj kakor živali.

Zdravstveno stanje prebivalstva je silno ogroženo zaradi nesaniarnih razmer, zaradi okužene vode in radi pomanjkanja živil.

Poročilo italijanskega radia
Italijanski radio pa poroča: "Zdaj so dospela zanimiva poročila o podrobnostih nemškega bombardiranja Beograda ter o izgrelih, ki so sledili bombardiranju. Bombe so pričele deževati na Beograd dne 6. aprila natančno ob sedmih zjutraj.

Glavno nalogo so opravili bombniki strmoglavniki. Poslopja vojnega ministrstva, vrhovnega poveljstva in vojaške akademije so bila kmalu podobna trem ogromnim bakljam, katerih požar je bilo videti milje daleč. Eno uro pozneje, namreč ob osmih, so bili vsi glavni vojaški objekti v mestu v razvalinah.

Nemški bombniki so prileteli naslednji dan še trikrat nad Beograd. Vlada je pobegnila, trgovine se je pričelo oplenjevati in med prebivalstvom so izbruhnil oboroženi spopadi. Kot se zdi, je pobegnila tudi policija.

Volitev delegatij Naprednih Slovencev
Članice društva Naprednih Slovencev, št. 137 SNPJ se poziva in vabi, da se udeležijo polnoštevilno urihodnje redne mesečne seje v četrtek večer 1. maja v navadnih prostorih. Na dnevnem redu bo volitev delegatij za prihodnjo konvencijo in podale boste lahko svoja priporočila glede pravil.

Smrtna kosa
Kakor smo že poročali, je umrla Josephine Vokač, stara 35 let. Rojena je bila v Clevelandu. Tukaj zapušča dva brata, Johna in Maxa, sestro Mary Brentar in več drugih sorodnikov. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob deseti uri v cerkev sv. Vida in potem na Calvary pokopališče iz Frank Zakrajškovega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave. Naj v miru počiva. Ostalim naše sožalje!

MESTO BO KUPILO POULIČNO

Z važnim odglasovanjem za nakup poulične železnice, so končana pogajanja, ki so se vlekla dolgih pet let.

Mestna zbornica je snoči odglasovala, da se konča pogodba z družbo cestne železnice ter da prevzame to železnico mesto z nakupom v svojo last. Zbornica je avtorizirala župana Blythina, da dobi od družbe pogoje, pod katerimi je družba pripravljena prodati železniški sistem. Župan Blythin, za katerega pomeni ta akcija mestne zbornice, veliko politično zmago, je izjavil, da bo nemudoma podvzel potrebne korake, da dobi te pogoje.

Direktorij družbe poulične železnice je pretekli teden določil kot ceno prodaje železnice nad \$24,000,000, katere vsote pa mesto ni pripravljeno plačati.

V slučaju, da bi se mesto ne moglo sporazumeti zaradi nakupne cene z družbo cestne železnice, bo mesto apeliralo na delničarje železnice, katerih je približno 6,000, da sprejmejo vsoto, katero je mesto pripravljeno plačati.

S tem je mesto končalo pogajanja zaradi nakupa te železnice, ki so trajala od časa do časa pet let.

Zadnja čast
Članice društva sv. Ane, št. 4 SDZ, so prošene, da pridejo v sredo ob 8. uri zvečer v Frank Zakrajškov pogrebni zavod, da izkažejo zadnjo čast umrli članici Jozefi Slogar. In ako mogoče, da se udeležijo pogreba v četrtek ob 8:30 zjutraj.

Pozdravi vojaka
Iz Columbusa, O., nam pošilja pozdrave slovenski vojak Tony Drenik, ki se je pred svojim odhodom k vojakom udeleževal v slovenskem kulturnem življenju v Collinwoodu. Tony pravi, da je ameriška armada nekaj krasnega.

Prog. Slovence, krožek št. 1
Članice Progresivnih Slovencev, krožek št. 1 ste vabljeni, da pridete v balinarske prostore Slovenskega delavskega doma, na Waterloo Rd. v četrtek ob 7:30 zvečer.

Diplomatski krogi v Vichyju pravijo, da bo Hitler najbrže napadel Ukrajino

Če bi Hitler resno zahteval od Španije, da se slednja pridruži osi in da dovoli vkorakanje nemških čet v deželo, bi bil to že davno dosegel. — Toda Hitler ve, da je Španija že brez njegovih armad sestradana.

VICHY, Francija, 27. aprila. — Tukajšnji diplomatski krogi se izrazili danes mnenje, da bo prihodnji Hitlerjev sunek veljal ruski Ukrajini, "žitnici Evrope."

Diplomatje pravijo, da je dokaz temu premikanje ruskih čet iz Sibirije proti zapadni fronti. Povezanost položaja Rusije in Španije

Nemški pohod proti Ukrajini je tesno zvezan z možnostjo nacijske okupacije Španije. Doslej ni še nobenega dokaza, da je Nemčija predložila Petainovi vladi specifične zahteve za dovoljenje prehoda nemškim četam v Španijo. Dalje pravijo diplomatje, da

Važno obvestilo

WASHINGTON, D. C. — Dopisništvo Centralnega presbira je obveščeno iz uradnega vira, da se jugoslovanska vlada, ki je edina pravna zastopnica Srbov, Hrvatov in Slovencev, nahaja sedaj nekje na Bližnjem vzhodu. V vojnem kabinetu generala Dušana Simovića se nahajajo vsi pravni zastopniki Slovencev. Prav tako so v kabinetu o ni hrvatski ministri, katerim je bilo mogoče zapustiti Jugoslavijo. Med njimi so najuglednejši voditelji hrvatske kmečke stranke (H. S. S.). To so gg.: Dr. Juraj Krnjević, glavni tajnik HSS; dr. Juraj Šutej, minister za finance, in ban banovine Hrvatske, dr. Ivan Subašić, ki zastopa avtonomno oblast Hrvatske. Dr. Vladko Maček je bil zadržan v Hrvatski. O njegovi usodi ni do sedaj ničesar znanega. Iz tega je razvidno, da se nahajajo v vladi kralja Petra II. vsi pravni in edini zastopniki Slovencev, Hrvatov in Srbov. Pavelić si je prilastil oblast edino s pomočjo neke armade (nemške).

Bogdan Radica, dopisnik Centralnega presbira.

KONEC STAVKE

WASHINGTON, 29. aprila. — Stavka premogarjev mehkega premoga, ki je trajala 28 dni in ki je ogrožala popolnoma izjaloviti prizadevanja produkcije za narodno obrambo, je danes končana in 400,000 premogarjev se bo vrnilo jutri na delo.

Onim delavcem, ki imajo skrbeti za razne priprave, razsvetljavo, prezračevanje in drugo v rovih, je bilo že naročeno, naj odidejo nemudoma v rove ter jih pripravijo za obrat.

Vaja

Prosi se vse igralce, ki imajo vloge za igro "Sv. Peter in jagnjetova jetra", ki jo vprizori Waterloo Grove, št. 110 W. C. v nedeljo 11. maja v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., da pridejo nočjo na vajo k Mrs. Celia Jacklich na 1251 E. 173rd St. ob 7:30 uri zvečer.

Mestni svetovalci so porazili snoči županov veto

Plače mestnih uslužbencev imajo ostati kakršne so. — Župan pravi, da bo treba odsloviti mestne delavce in okrniti javno postrežbo.

Ob silnem aplavzu občinstva v mestni zbornici, so mestni svetovalci snoči porazili županovo veto z ozirom na plače mestnih uslužbencev ter so z 32 glasovi proti enemu določili, da mora ostati pri sedanjih plačah; minimalna letna plača mestnega uslužbenca mora znašati \$1,020, mezde na uro pa 72 centov in pol.

Prav tako ni mestna zbornica potrdila še ostalih dveh vetov, ki jih je določil župan Blythin ter je sprejela preko Blythinovega odloka ordinanco, ki dovoljuje konstrukcijo stojnic za čiščenje na uličnih vogalih, in dalje je zopet potrdila legislacijo, ki določuje, da je mesto, ne pa lastniki hiš, odgovorno za vzdrževanje kanalskih stikov med privatno lastnino in glavnimi odvodnimi kanali. Za to vzdrževanje torej tudi posledje ne bo treba skrbeti lastnikom, temveč bo moralo za to skrbeti mesto.

Takoj po teh odlokih je župan naznanil, da bo danes zjutraj sklical sejo mestnih direktorjev, da se odloči, "koliko uslužbencev se mora odsloviti in koliko mestnih postrežb je treba okrniti ali popolnoma ukiniti."

Nemško-italijanske čete zavzele Salum v Egiptu

KAIRO, 28. aprila. — Oficijelni krogi v Kairu so danes priznali padec Saluma v nacijsko-italijansko oblast. To je prva važnejša zmaga osišča v Afriki.

Angleške čete pa še vedno trdno drže Tobruk, libijsko utrjeno postojanko, katero oblegajo nacijske in italijanske čete. Tobruk zalagajo Angleži z vsemi potrebščinami kakor tudi z moštvo z morja.

V Abesiniji so Angleži zavzele včeraj silno utrjeno italijansko postojanko v kraju Dessie, s čemer ostaja Italijanom samo še dvoje utrjenih postojank: Gondar, ki leži 250 milj severozapadno od Addis Ababe, in Jimma, 160 milj južnozpadno od Addis Ababe.

Med francosko in angleško Somalijo stoje de Gaullejeve francoske čete svobodne Francije, ki skrbje za to, da morejo Angleži neovirano vporabljeti železnico, ki veže Addis Ababo s pritaniščem Džibutijem.

Gramofonske plošče

Kdor bi se rad iznebil gramofonskih plošč, ki imajo deset palecev v premeru, naj jih prinese v Slovenski delavski dom na Waterloo Rd. Kdor bi bil pripravljen dati te plošče, naj jih prinese v pivnici Slovenskega delavskega doma. — Znano je, da je med našimi ljudmi mnogo slovenskih plošč, ki niso več v rabi, odkar so domovi opremljeni z radio-aparati. Slovenski delavski dom pa bi te plošče lahko s pridom vporabil.

OPERATORJI JUGA PRIPRAVLJENI ODPRETI PREMGOVE ROVE

S sporazumom bo najbrže nemudoma končana stavka premogarjev, ki je trajala 28 dni.

DEŽELI JE PRETILA RESNA IN NEVARNA KRIZA

Kriza stavke v industriji mehkega premoga je dosegla že ogromne proporcije, ker je radi pomanjkanja premoga ogrožena vsa industrija, kjer se producira izdelke za narodno obrambo, predvsem pa je prizadeta vitalno važna industrija jekla. Kakor se naznanja iz Washingtona, bodo zadostovale zaloge nakopane premoga samo še 14 dni.

Sporazum s operatorji na jugu
Snoči pa je bil s sporazumom, doseženim z operatorji na jugu, končan 28 dni trajajoči štrajk premogarjev v industriji mehkega premoga. L. E. Gaines, predsednik skupine južnih operatorjev, je obvestil predsednika Roosevelta, da so južni operatorji pripravljene sprejeti predsednikov predlog ter da so pripravljene zopet pričeti z delom.

V tem sporazumu je takojšnje zvišanje temeljne mezde v višini enega dolarja, takojšnja otvoritev rofov ter nadaljevanje pogajanj v času, ko se bo delalo v premogovnikih.

John Lewis se strinja s sporazumom

William H. Davis, podpredsednik Narodnega posredovalnega odbora, je sporočil predsedniku Rooseveltu, da se John L. Lewis, predsednik United Mine Workers organizacije, strinja s predlogom južnih operatorjev.

Zadnje dni je moralo zaradi pomanjkanja premoga že več jeklarn okrniti svoj obrat, prav tako je pričelo primanjkovati premoga v drugih vitalnih industrijah za narodno obrambo in železnice so že okrnile obrat nekaterih vlakov, tako da je bilo očitno, da preti deželi velika in resna kriza ob času, ko so usmerjena vsa prizadevanja v povečanje in pospeševanje industrijske produkcije.

Razlika zaslužka znaša še vedno 40 centov

Med zaslužkom premogarjev na jugu in severu obstoja še vedno razlika v znesku 40 centov na dan, toda Lewis je dejal, da bo ta razlika na vsak način odpravljena.

Tudi Jugoslaviji je pripomogla k porazu njena peta kolona

Takoj po vdoru Nemcev v deželo, so Macedonci porezali vse telefonske in telegrafске žice v južni Srbiji. — Ko je prispel v Atene jugoslovanski kralj, je postalo očito, da je Jugoslavija končana.

(Poroča C. L. Sulzberger v listu "New York Times")
SMIRNA, Turčija. — Invazija Jugoslavije je bila v veliki meri omogočena s pomočjo pete kolone med Macedonci, ki so jo že dolga leta organizirali revolucionarni macedonski Bolgari. V deželi pa so bili tudi albanski agentje Italije.

Tekom 36 ur po izbruhu vojne z Jugoslavijo, so ti izdajalci porezali že skoro vse važnejše telefonske in telegrafске žice v južni Srbiji, kjer so pričeli tudi z razširjeno sabotažo. Organizacija je bila tako popolna, da je običal celo avto nekega angleškega konzula, tako da slednji ni mogel oditi iz dežele.

Šepetajoča kampanja

Kar niso opravili nemški bombniki in padalci v Macedoniji, je doprinesla šepetajoča kampanja, s katero se je vcepil v srca prebivalstva strah in grozo. Očitno je, da je bila ta kampanja inspirirana po nacijskih agentih. Posamezne jugoslovanske edinice niso imele nobenega sredstva, da bi stopile v medsebojen stik, in niso slišale drugega kot to, "da so Nemci samo še nekaj milj oddaljeni."

Iz Bitolja so odšle jugoslovanske čete že dan poprej kot so prišli v bližino Nemci, in Babuna prelaz so pustili Jugoslovanci nezavarovan.

Beg vlade v v Grčijo

Jugoslovanski zlom je postal kompletan v trenutku, ko je vlada zbežala v Grčijo. Knez Pavle je ostal v Grčiji kot gost grškega kralja, dokler ga niso pijacha. Se priporočajo za obilen zalotili pri pošiljanju brzojavke obisk.

Nov grob

Kakor smo že poročali, je umrla Jozefa Slogar stara 56 let. Doma je bila iz vasi Prestrana pri Krki, odkoder je prišla v Cleveland pred 42 leti. Soprog ji je umrl pred 11 meseci. Tukaj zapušča tri sinove: Josephina, Johna in Williama, hčere Josephine Laskowski in Hattie. Bila je članica društva sv. Ane, št. 4 SDZ in podružnice št. 25 S. Ž. Z. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob deveti uri v cerkev sv. Vida in potem na Calvary pokopališče iz Frank Zakrajškovega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave. Naj ji bo ohranjen blag spomin. Preostalim naše sožalje!

Otvoritev

Eddy Mihevc, sin Mr. in Mrs. Mihevc in Mr. Fred Majzec naznanjata vsem otvoritev gostilne pod imenom "Jack and Eddy" v sredo večer 30. aprila, na 3910 Lorain Ave. Servirana bo fina večerja in vsakovrstna grškega kralja, dokler ga niso pijacha. Se priporočajo za obilen zalotili pri pošiljanju brzojavke obisk.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 6311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Priloga raznašalci v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

KONVOJI - MANJŠA NEVARNOST

"Odbor za obrambo Amerike s prispevanjem pomoči zaveznikom," nam pošilja v objavo sledeči članek, ki ga objavljamo na tem mestu v slovenskem prevodu:

Državljeni Zedinjenih držav stoje oči v oči gotovim nevarnostim dejstvom.

Neka avtoriteta v Washingtonu pravi, da je 40 odstotkov pomoči, ki jo pošilja Amerika Angliji, pogreznjena na Atlantiku po nemških podmornicah in Stuka bombnikih.

Eminentna avtoriteta v vojaških zadevah, kot je na primer major George Fielding Eliot pa odkrito izjavlja, da če ne bo Amerika nemudoma podvzela potrebnih korakov v zaščito blaga, ki ga pošilja Angliji, bo Anglija še to poletje poražena.

V prvi vrsti je nelogično, nevarno in defetistično, producirati letala, topove, tanke, municijo, obleko in živila za pomoč zaveznikom, nato pa sedeti in brezbrizno gledati, kako gre skoro polovica tega blaga na morskno dno.

Tako postopanje ne samo, da je nevarno zavezniški stvari in da zagotavlja stalno zaslužjenje Evrope po Hitlerjevem režimu, temveč privablja tudi nesrečo Zedinjenim državam ter ostalim narodom zapadne poluoble.

Nekateri Amerikanci nasprotujejo vporabi mornarice in zračne sile, da bi z njo zaščitili svoje pošiljateve Evropi, in sicer na podlagi utemeljevanja, da s tem tvegamo zaplet Amerike v vojno.

Noben narod ne mara vojne. Toda vojna ni danes nič več stvar izbire. V dobrih starih časih je bilo treba dveh za vojno. Zdaj pa je za to potreben samo Hitler. In nihče, ki mu je znano, kaj se je zgodilo v Evropi, ne more biti v dvomih glede njegovih namenov z ozirom na Ameriko. Zato naj oni, ki se boje posledic, katere bi izzvali konvoji, premotrijo sledečo propozicijo:

Ali bodo tvegale Zedinjene države večjo nevarnost s tem, če odrede, da morajo spremljati parnike z ameriškim blagom preko Atlantika ameriške bojne ladje, ali če tega ne bodo ukrenile in dovolile, da Hitler zmaga, nakar bodo stale oči v oči z agresivnim nacizmom, ki bo imel na razpolago pridobitvene vire vse Evrope?

Odgovor na to je samo eden. Ako nočejo rešiti sebe kakor tudi Evropo, morajo iti Amerikanci nemudoma na delo.

"Anglija mora imeti takoj konvoje," je izjavil Harrison Eudy, član eksekutivnega komiteja "Odbora za obrambo Amerike s prispevanjem pomoči zaveznikom." "Anglijo mora doseči gigantski tok pošiljatev vojnega materiala, ako hoče vztrajati v vojni. Ameriki je treba povedati, kakšne žrtve mora doprinesiti, koliko solza in noja mora prispevati, da ji ne bo treba prispevati krvi," je rekel Eudy.

Eudy je nato naglasil, da se bliža svetovna vojna Zedinjenim državam od vseh smeri: s severnega Atlantika, od Južne Amerike in s Pacifika. Njegove opombe so v soglasju z izjavami Clarka M. Eichelbergerja, direktorja tega odbora v New Yorku. Eichelberger je dejal:

"Jugoslovani in ostali narodi, ki jih je Nemčija zavojevala in podjarmila, niso bili nič manj hrabri kot Angleži, toda Nemci so porazili vse te dežele s svojo strašno mehanizirano vojno mašino. Ako Nemčija zmaguje zato, ker ima težje tanke in Stuka bombnike ter drugo boljše opremo, iz tega sledi, da moramo mi opremiti zaveznike še z boljimi tanki, bombniki in z ostalim vojnim materialom. To pomeni produkcijo; to pomeni, to produkcijo srečno spraviti preko Atlantika.

"Vsak dan je bolj jasno, da je napočil čas vporabe ameriških bojnih ladij. O tem bo moralo zdaj razmišljati ameriško ljudstvo."

Odbor priporoča vsem ameriškim državljanom, da pišejo predsedniku Rooseveltu kratko pismo, v katerem naj pozovejo vlado Zedinjenih držav, da ukrene vse, kar je potrebno, da se zagotovi Angliji varen prevoz obljubljenih angleške pomoči.

UREDNIKOVA POŠTA

Lepo čtivo v Cankarjevem glasniku

Bili so časi, ko je marsikdo med nami upravičeno vzdihoval po dobrem, leposlovnem in poučnem periodičnem čtivu, zlasti odkar je pred dolgimi leti prenehal izhajati mesečnik "Cas". Vzrok za tako vzdihovanje je odpadel, ko smo pred nekaj leti — kmalu bo štiri leta — dobili prvo številko "Cankarjevega glasnika". Marsikdo izmed nas se je tedaj tega pomembnega dogodka pristočno razveselil in bili smo prepričani, da bo številko njegovih naročnikov neprestano naraščalo in da bo imel lahek obstoj, dokler bo med nami kaj ljudi, ki se zanimajo za lepo in koristno slovensko čtivo. Pa smo se nekje vračunali; morda ni med ameriški Slovenci dovolj naprednih in lepo čtivo ljubečih ljudi, ka-li? Drugega vzroka ne vidim trdemu boju za obstanek, ki ga ima "Glasnik" vse od začetka, dočim klerikalni "Novi svet", ki ga izdaja čikaški "Amerikanski Slovencec", z veliko lahkoto izhaja in, če je verjeti njihovim lastni hvali, celo dela dobiček. Ali je med takozvani klerikalci morda več ljudi, ki ljubijo lepo slovensko čtivo kakor med nami? Ali so zgolj bolj požrtvovalni? Ali kaj? Nekaj mora biti.

Vsebinsko vsekakor ni tisti "nekaj", kajti vsakdo, ki se klerikalci razume na take stvari, mora priznati, da stoji "Cankarjev glasnik" kvalitativno visoko nad "Novim svetom"; njegova vsebina ni le pestrejša, temveč tudi bolj poučna in višje književne vrednosti. In urednik

naše revije je mož, ki je bil že priznan slovenski književnik, ko marsikoga izmed nas ni bilo še med živimi ali smo pa na domačih pašnikih krave pasli, pekli krompir in koruzo in se igrali — Etbin Kristan — ime, ki samo dovolj jamči za visoko kvaliteto vsebine "Cankarjevega glasnika". Poglejmo samo vsebino prihodnje, aprilove številke, ki bo izšla v nekaj dneh. Uvodnik "Jugoslavija—ukrižana" je pretresljiv dokument izpod peresa človeka, ki v zlic velikim razdaljam in dolgi odsotnosti še vedno z vsem srcem čuti ljubezen do svoje rojstne domovine in čigar srce silno trpi v teh dneh, ko stopa nesrečna Jugoslavija na svojo Kalvarijo, da jo tam pribijejo nacistični krvniki na križ. Človek ga ne more prečitati s suhimi očmi.

Urednik je tudi napisal izredno zanimivo enodejansko dramo "Maščevanje", katere prvi odmev bo v tej številki.

Tiste, ki se zanimajo za slovensko moderno glasbo, bo zanimal članek o najnovejši glasbeni interpretaciji Ivan Cankarjevega nesmrtnega dela "Hlapce Jernej", ki je delo slovenskega komponista Matije Bravničarja.

Ljubitelji vezane besede bodo našli v tej številki več lepih pesmi našega starega znanca dr. Antona Debeljaka, eno od dr. "Akakia" in kratko satirično pesemco na račun fašističnih diktatorjev, ki jo je slovenska ljudska pesnikinja Manica Ko-

manova pred nekaj meseci v neki ljubljanski gostilni javno deklarirala in bila zato — aretirana in obsojena na pet tisoč dinarjev globe in trideset dni zapora.

Etbin Kristan je prispeval tudi zelo zanimivo in poučno povest "Črepinje". Povest je iz našega življenja in kdor jo bo dobil pred oči, jo bo gotovo užival kakor sem jo jaz, ko sem jo čital v odtisu.

Spis "Slovenske ustanove v Clevelandu" se bo kot navadno nadaljeval; to pot so na vrsti "Lilija", "Anton Verovšek" in druga dramska društva.

Prav zanimivi so tudi naslednji članki ali opisi: "Gora smrti", ki vam bo povedal o vulkanu na nekem japonskem otoku, v katerega žrelo je pred leti skočila neka razočarana mladenka ter s tem povzročila pravo pravcato epidemijo samomrskiškega romana na omenjeno vulkansko goro; "Cesarica v nevednosti", spis o cesarici v zlati kletki, v kateri se kolo časa ne pomika naprej; in "Klorofil", poučen članek iz področja kemije in zdravstva.

Nadaljuje se tudi zanimiv podlistek "Julkina zmeta". Poleg tega boste našli v tej številki tudi opis društvenih aktivnosti in kopico drobnih zanimivosti.

Toliko bogatega čtiva v eni sami številki Cankarjevega glasnika! Pomislite, koliko so že zamudili oni, ki se doslej še niso naročili nanj, kajti revija izhaja že četrto leto. Spričo tega vsebinskega bogastva je res težko razumeti, kako je mogoče, da je med nami še kak napredna družina, ki ni naročena na Cankarjev glasnik. Cena ne more biti izgovor — tri dolarje na leto se že utrpi, saj nosijo bogate obresti v obliki izrednega duševnega užitka, kakršnega vam ne more nuditi nobena druga slovenska publikacija v Ameriki. Saj če človek hoče, oziroma mora hraniti, si lahko prihrani kje drugje.

Zganite se vsi, ki niste še naročniki in naročite se na Cankarjev glasnik. Ne izgovarjajte se, kadar potrkna na vaše duri Glasnikov zastopnik ali zastopnica, če ga pa ni k vam, se pa obrnite naravnost na upravništvo revije, ki se nahaja v Slovenskem narodnem domu, 6411 S. Clair Ave. Vsem, ki se boste naročili, jamčim, da vam ne bo žal. Saj to vam pove že sam pregled vsebine prihodnje številke, ki sem ga navedel.

Ivan Jontez

Iz bele Ljubljane

Cas prihaja in se steka svojemu koncu. Čas nam tako hitro teče, da bo kmalu naš težko pričakovani Slovenski dan. Ker vem, da je že skoro povsod znano, za kakšno ogromno prireditel gre, torej vidimo, da bo kmalu naš zaželjeni čas tukaj. Da pa ne bomo odlašali prav do zadnje ure, se bo treba malce prej skupaj zbrati, da se dogovorimo, kaj in kako bo.

Zatorej je odbor in več navzočih sklenilo, da se snidemo 3. maja v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Zeleli bi, da bi se vsaj enkrat vsi videli in da se kaj pametnega pogovorimo.

Ker je pa 3. maja ravno sobota, mislimo, da ne bo nobene zapreke.

Vabljeni so seveda zastopniki vseh društev in klubov, da pa ne bo kateri si tolmačil, da ni zastopnik, je vsak dobro došel. Le pomislite si malo, mogoče bi bilo v resnici dobro, da pridete in se enkrat dostojno pogovorimo.

Zatorej dragi rojaki, katerega je še kaj ta dom pri srcu, pridite na omenjeno sejo, da bo-

ste videli ali slišali, kaj se je vse storilo za to prireditel 1. junija.

Zatorej prosimo še enkrat, pridite v obilnem številu 3. maja ob 7:30 uri zvečer. Ker pa ta seja ne bo kar tako je odbor pripravil malo okrepčila, malo tega, malo onega.

Torej na svidenje 3. maja.
Frank Rupert

Kako je Aljehin igral šah s Trockim in si rešil življenje

Glede na sedanjo vojno bo marsikoga zanimalo, da je angleški otok napadel že sloviti rimski vojskovođa starega veka Julij Cezar.

Leta 55. pred Kristusovim rojstvom se je Julij Cezar odločil za pohod proti Britaniji. Zasedel je vsó Galijo (sedanja Francija) in hotel napasti še Brite. Ni sicer nameraval podvreči si Britov, temveč je hotel enkrat za vselej odstraniti nevarnosti, ki so grozile rimskemu gospodarstvu v Galiji od prebivalcev otoka.

Gali in Briti, ki so tedaj prebivali na angleškem otoku, so bili keltskega ali galskega izvora. Mnogi galski begunci so našli na otoku zatočišče in Briti so svoje brate pogosto podpirali. Rimljanom seveda to ni bilo všeč.

Cezar je najprej poslal svojega visokega oficirja, ki naj bi ugotovil, kje bi bil mogoč pristonek na britanskem otoku a hkratu navezal stike s prebivalstvom. Oficirju se je v resnici posrečilo pridobiti nekaj prebivalstva za Cezarja. Tako so bili zpolnjeni pogoji, da se je Cezar lahko odločil za napad na otok.

V mesečni noči je rimsko brolovje dvignilo sidra v bližini današnjega francoskega mesta Boulougnea in že zjutraj pridonjega dne je bilo ladjevje pred današnjim Doverjem.

Sovražnik je pa sprejel Rimljane v gostih vrstah na obali. Cezar je spoznal, da pristonek ni mogoč. Zato se je ladjevje usmerilo proti severovzhodu in doseglo kraj, kjer je dandanes Valmercastle.

Britanci so pa zasledovali gibanje rimskega brolovja in so se umaknili od obale šele po hulem obstreljevanju. Rimljani so jih namreč obmetavali s posameznimi kovinskimi stroji z ladij. Cezar je zapovedal, naj bi se vojaki izkrcali, pa se niso umali. Naposled se je opogumil neki praporščak Cezarjeve telesne garde in potegnil za seboj svoje tovariše, ki niso hoteli pustiti, da bi prišel prapor v roke sovražnikov.

Izbira ni bila več mogoča. Vojaki so se izkrcali in napadli sovražnika, vendar pa ga niso zasledovali dolgo, ker rimska vojska ni imela konjenice. Utaborili so se na obali in odbijali sovražne napade; sovražnik se je kmalu opogumil po prvi zme-dii.

Slabo vreme z viharjem je zelo poškodovalo rimsko ladjevje in vojakov se je polastil preplah, zlasti še, ker so se bali, da se ne bodo mogli umakniti na ladjah in da ne bodo morali slabo oboroženim nadaljevati vojno na suhem. Zato so se naglo odločili, da odplujejo.

Čeprav niso dosegli velikih uspehov, je vendar rimski senat pripisoval velik pomen junaškemu napadu na otok, kar je razvidno že iz tega, da so privedli Juliju Cezarju zahvalne slovensnosti, ki so trajale 20 dni.

Cezar pa ni bil zadovoljen s prvim pohodom. Že naslednje leto je izvršil drugi napad. Odplulo je nad 80 ladij s petimi le-

ŠKRAT

Kontrolor

Jud se hoče peljati iz Koma v Vilno. Gre na kolodvor in vpraša sprevodnika, če bo šel brez voznega listka.

"Ne," pravi sprevodnik, "nes bo kontrolor v vlaku."

"Kje je kontrolor?" vpraša Jud.

"Tam sedi."

Jud gre h kontrolorju in vpraša:

"Ali ste vi gospod kontrolor?"

Ta ga nahruli: "Kaj te briga, Jud, kaj in kdo sem jaz?"

"No, pa kaj se razburjaš? Kaj sem vam pa škodoval?"

"No, dobro, jaz sem kontrolor, no, in?"

Jud vpraša dalje: "Ne bodite hud, gospod kontrolor, povejte mi, ali odpotujete s tem vlakom?"

Kontrolor se spet razježi: "Kaj te to briga?"

Pa zakaj ste tako hud? Kaj vam ni prav? Vprašam vas samo, če boste potovali s tem vlakom?"

"Seveda se bom peljal, pa kaj te to briga?"

"No, dobro, potem se pa jaz ne bom!"

gijami in 20,000 jezdec. Pristano v današnjem Kentu in so v bližini njihovega pristanka motil. Viharji so pa spet umakali precej ladij, ki so bile zasledovane na odprtem morju.

Vendar ta neuspeh Cezarja odvrnil o pohoda v notranjost otoka.

Rimske legije so premagovale hrabro vse naravne in umadne ovire in pognale sovražnika v zmagovitem boju britanskega poveljnika Kasivelana v beg.

Rimski vojaki so se kmalu vadili na posebne bojne voznice Britov, čeprav so se jih v začetku silno bali. Rimljani so prešli kmalu do Temze in jo prečkali nekje blizu današnjega Londona, približno med Kingsdom in Breetfordom. Britanski poveljnik Kasivalen je bil po tem zmagah Rimljanov pripravjen pogajati se.

Premoč rimskega orožja in vojaške sposobnosti. Cezarja je prišlo do popolne veljave. Rimljani so dosegli svoj smoter, da se Briti pozneje niso več vmešavali v zadeve na evropski celini. Z zadoščenjem se je Julij Cezar vrnil kot zmagovalec v Rim.

Atenska vlada je sinu nekakega kuharja tučca podčila državljanstvo kot priznanje za zaslug njegovega očeta, ki je med drugim izumil izvrstno paštetu z gomoljkanji.

Neki pariški plemenitaš je bil nekoč nad jedjo, ki mu jo je predložil njegov kuhar, tako močno vdušen, da je možu podaril le po vilo.

Pariški sodni predsednik Renault pa je bil tem manj navdušen nad kulinaricnimi sposobnostmi kuharice v neki pariški teljski družini. Primerjal jo je z zloglasno zastrupljevalko Brilla Villiersova, od katere se je nekoliko bajne samo po imenih.

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

PROGRESSIVE SLOVENE WOMEN OF AMERICA
Inkorporirana dne 27. junija, 1938.
GLAVNI STAN V CLEVELANDU, OHIO

Glavni odbor:
Predsednica: Paula Klinc
Prva podpreds.: Frances Candon
Druga podpreds.: Angela Mele, Conemaugh, Pa.
Tajnica: Josephine Zakrajsek, 7603 Cornelia Ave.
Blagajničarka: Josephine Tratnik
Zapisničarica: Leopoldina Vozel
Nadzorni odbor: Anna Grill, preds., Anna Prime, Margaret Tratnik
Urednica: Mary Ivanush R. F. D. 1, Chardon, Ohio
Prosvetni odbor: Eva Coff, Josephine Medvesek, Margaret Jeric

ČASU PRIMERNO

Dalj časa so se zbirali nad našo domovino temni oblaki, danjih par tednov pa je divjal preko njenega ozemlja besen vihar, ki je pustil za seboj opustošenje, bedo in pomanjkanje. Črpal ljudstvo vsega onega, kar si je priborilo z velikimi namami in teškočami. Ameriški Slovenci in Slovenke se hoče-vo v teh žalostnih in kritičnih časih izkazati, da bije v naših človekoljubno in do naših trpečih bratov sočutno srce. Vse, kar je v naši moči, da jim pomagamo mo-čno in dejansko. V tej plemeniti akciji bo sodelovala tudi naša organizacija "Progressivne Slovenke Amerike," ter pozivamo vsake naše članice in somišljenice, da sodelujete kjer-je naša pomoč potrebna, da bo akcija uspela. Žene in de-četa storimo lahko zlasti mnogo važnega dela v sodelovanju s Ameriškim Rudečim Križem, ki bo poslal pomoč v naše kra-je, kakor hitro bo mogoče.

Eno, kar je dobro, da si zapomnimo je to-le: Inteligenca ne meri po tem, koliko šol je kdo dovršil, temveč po tem, koliko prave pameti, razsodnosti in poštenosti poseduje. Z in-teligenco je pravzaprav človek obdarovan ob rojstvu, dočim si jo pridobi pridobi potom šolanja. Če torej kdaj rečemo: ta že-ali to dekle je inteligentno, ne mislimo s tem reči, kako študirano, temveč kako je pametno in razsodno.

Kadar se mora posameznik ali organizacija posluževati finančnih sredstev, da imponira, češ, kako važno mesto zavzema, ali očividni znak inferiornega kompleksa. Kar pogledjmo na sebe, pa bomo videli, da je res tako. Ljudje, ki v resnici ne vedo in ki so res kaj vrednega izvršili, smatrajo svoje de-lo kot nekaj enostavnega in jim je odvratno vsako poviševanje.

Predzadnji petek smo prisostvovali popoldanski operni predstavi Metropolitan operne družbe in sicer sta bili na vspe-šno dve krajsji operi "Cavalleria Rusticana" in "Pagliacci." Prvi je pela glavno sopransko vlogo hrvaška operne pevka Zinka Milanov in v drugi je bil glavna atrakcija italijanski ve-lik tenorskih vlog—Giovanni Martinelli. O Zinki Milanovi je ena izmed novejših solistin pri Metropolitanu vemo, da je v svoji pevske karijere, medtem ko je Martinelli ob za-četku svoje slave. Petje in igranje Milanove je bilo sijajno, med-tem ko je bilo opaziti v glasu Martinellija posledice njegovih kajti pevec je baje prekoračil že šestdeseto leto. Vendar, po aplavzu občinstva, bi človek sodil, da je bilo ravno obratno. — Razglablajajo, kaj je moralo biti temu vzrok, smo pa do sledečega zaključka: Martinelliju so stali zvesto ob-činstvo vsi njegovo pevsko karijero njegovi rojaki in tudi tujci, ko ni v njegovem glasu več tiste iskre in lepote, kot ne-koč, ima zanj zgolj ime "Martinelli" tisto čudovito in privlač-no, ki jih žene k operni predstavi, kjer nastopa in kjer sprejmejo vselej z zavdušenim aplavzom. — O nas in Zinki Milanov je pa stvar popolnoma drugačna. Nam je navdušenje in ljubezen napram našemu človeku, ki si pribori mesto na svetovni pozornosti nekaj skoro neznanega. Gledamo ga mrko in zlo, če je res kaj prida itd. — Zelo smo željni, da bi naš svetovno slavne ljudi, čim se pa kdo s težavo približa nam, bi radi hitro pograbili prekljo in ga sklatili dol. S kratka, smo ga osamljenega, ne privoščimo mu naše podpore, ki nam konca in v zlic vsemu, jako važna ker daje pevca, komurkoli že, tisto potrebno moralno podporo, ki ga bodri in da tudi pri drugorodnih večja prestiž. Podobni smo kmeč-ki fantom, ki naklestijo s kolom vasovalca, ki se drzne priti na naše fare vasovot k njih dekleto. Če ne živi stalno med nami, ni naš in torej tudi ne zasluži našega navdušenja, naše podpore! Koliko Jugoslovanov je bilo v petek v mestnem av-ditoriju ne vemo, vemo le toliko, da bi nas moralo biti vspricho pri priliki slišati pevca naše krvi s tako odlično skupino to-liko, da bi bila morala bit deležna Zinka Milanov tako mogo-čnega aplavza in take ovacije, da bi bili drugorodci opazili našo prisotnost in gorečnost za našo pevko in obenem za lepoto in umetnost. Tako naša manifestacija, zlasti v teh žalostnih dneh, kaže na nas Jugoslovane večje vrednosti in večjega pomena, čim bolj litanije fraz, o naši ljubezni do domovine, itd. — Pa kaj o tem! Glavno je pač, da je bila pevka zopet deležna naših kritik, kajti kdor je čital glasbene ocene Arthur Loesser-ja v Pressu tekmo opernega tedna ve, da je Loesser jako skop s pohvalami in vendar je priznal Zinki, da poseduje sopran tople in prijetne, kar je več vredno, kot če bi jo obsul kdo drugi z naj-večimi komplimenti. Kajti, kadar smatra kritik sploh našo omeniti kvaliteto glasu, je že to priznanje samo na sebi.

RAZORANE MISLI

Bilo je leta 1915. V kuhinji stoji v krogu pet mladeničev—pet vojakov. Obrazi okrogli, oči iskreče. . . .

Mati, sestra in bratje plakajo, pa pravi Franci: zapojmo, saj veste-ono: Le nesi, nesi pisemce do moje drage mamice. . . .

Srce matere in navzočih se je trgalo, misli so letele naprej; videlo so bojna polja, in solnce ki je metalo krvavo rudeče žarke na polje, katero je bilo prepojeno s krvjo. . . in tu v kuhinji stoji drugih pet žrtev za to grozoto polno polje.

Odšli so—nehali smo plakati, samo srce matere se je trgalo naprej. Grozne misli so sijale iz njenih oči. Globoki vzdih, kot da hoče počiti prsni koš.

Oči so postale mrtve in zamisljene. Čez čas se je pokazala globoka guba na čelu, katera se je uvrstila pod prvo, katera se je zarežala, ko je umrla hči-prvorojenka.

Dve globoki gubi na čelu mo-je matere!

Pretekla so leta, prišli so fantje domov, ne pet — ampak samo dva! Kje so ostali trije?

Dva človeka, mlada po letih, stara po izkušnjah. Obraza stroga, z ostro potezo preko

ustnic. Kaj so videle oči? Kaj so čula ušesa? Kaj je pretpe-lo telo? Nobeden ni izvedel. Franci je razumel vprašanje na maminih ustnicah. Odgovor je bila nema prošnja v njegovih očeh: "Ne uprašuj me, ne morem povedati grozot na bojnem polju, trpljenja mojega in mojih tovarišev. Molčimo in pozabi-mo!"

Pozabiti, je rekel, se ne more, samo ublažiti grozno rano, ka-tera mu je razjedala srce in dušo.

Po letih sem zopet slišala pe-šem: "Le nesi, nesi pisemce do moje drage mamice". . . . Zopet sem videla pet mladeničev, dva z ostrimi potezami, tri pa z mla-dimi obrazimi in iskrečimi očmi. Počasi so ti trije izginili v dal-javi, ostala sta samo dva, ka-terih mladost je bila uničena na bojnem polju.

Po dolgi dobi zopet stoji v kakih kuhinji pet mladeničev morda zopet prepevajo isto pe-šem. Mati, sestre in bratje pla-kajo. Zopet bodo odšli. Pa se misli uprašujejo: "Koliko se jih bode pa sedaj vrnilo?"

Samo sestra Ann

Hvala vsem!

Progressive Slovenke, kro-žek št. 2 se želijo zahvaliti vsem članicam, ki so vema-gale na naši plesni veselici dne 22. marca, kakor tudi vsem onim, ki so prišle ri pravljene, da pomagajo. Po-sebno zahvalo pa želimo iz-reči možem članic, ki so pomagali v točilnici pijac in sicer Mr. Candonu, Mr. Sto-ckelnu, Mr. Wapoticu, Mr. Marnu in Mr. Frančeškinu. Če bomo sodelovali še v bo-doče tako lepo, kot smo na tem plesu, bomo imele še več uspešnih priredb.

Torej se enkrat, prav le-pa hvala vsem, ki ste pri-pomogli k uspehu!

Istočasno se želimo tudi iskreno zahvaliti našemu igralcu in igrovodji Mr. John Steblaju za zanimivo in poučno predavanje, ka-tero je oboržal pred našim krožkom po februarjski seji. Mary Zakrajsek, tajnica.

Iz Progressivnega čebelnjaka

Za varčno in pametno gospo-dinjo ima domači zelejavni vrt vedno svojo vrednost in pri-važnost, letos pa se zdi, da bo zadobil še večjo popularnost. Vspricho razmer bo gotovo vse nekoliko dražje, in čeravno so dohodki postali zopet bolj redni in tudi višji, vendar bomo storile prav zase in za občo korist, če bomo posvetile več pozornosti in tudi nekoliko več prostora v našem vrtiču pri hiši za vsa-kovrstno kuhinjsko zelenjavo. Ker se je Amerika v prošlosti skoro do malega zanašala za razna zelišča, kot žajbelj, kame-lice, majaron, kimmel, mak, itd. na izvoz iz inozemstva in so posta-le sedaj vsled vojne pošiljave zelo nezanesljive in redke, bo dobro, če poskusimo vsejati tu-di nekatera izmed teh zelišč, ki igrajo važno vlogo v domači ku-hinji in lekarni.

Med dnevnimi vestmi čitamo nasprotujoča si poročila. Na eni strani nas vlada zagotavlja, da se ni bati naraščanja cen živlom v tisti meri, kot tekem zadnje svetovne vojne, na drugi pa že-čitamo, in dejansko občutimo, da se cene gotovim predmetom dvigajo. Vendar naj nas to ne razburja v toliki meri, da bi po-stale histerične, kajti to je ravno voda na mlin profitarjev. Zala-gati se za bodočnost v strahu pred tem in onim je nesmiselno. Zavedati se moramo, posledic takega ravnanja, če bi se raz-širilo med ves narod; tekem noči nastane lahko takozvana panika v škodo vsega ljudstva. V teh težkih časih je predvsem potrebno in važno, da smo prev-darne, mirne in da se ne pustimo izbegavati in strašiti.

Pomlad in vedno naraščajoči promet po mestnih ulicah, vsled velike industrijske aktivnosti, pomeni večjo nevarnost za naše otroke. Varujmo in svarimo jih pred avtomobili in mesto, da iz-damo denar za bicikle in druga vozila, ki neprestano ogrožajo otroška življenja, jih pošljimo rajši tekem počitnic za nekaj tednov in tozadevne tabore ali kempe, kjer so otroci pod do-brim nadzorstvom in na svežem zraku. Na ta način bo naš denar boljše investiran.

Na zadnji seji krožka št. 2 je bilo obširno poročano o akciji v pomoč našim v domovini. Skle-njeno je bilo, da se članice v čim večjem številu priglasijo šival-nim skupinam Ameriškega Ru-dečega križa in da apeliramo tu-di na ostale naše napredne žene in dekleta naj sodelujejo. Za so-botni "Jugoslovanski Dan" v Music Hall si je nabavil krožek dve "patron" vstopnici za svoto \$5.00 in kupil še nadaljnjih vstopnic po 50c, katere se je razdelilo med članice.

Naša kampanja se zaključuje 30. junija. Članice, vzdramite se in pomagajte vaši organizaciji do lepšega razmaha! Naše delo

rodi sadove v toliki meri, da smo vzgled drugim; zato na de-lo, da bomo lahko začrtale in izvedle še več novih in korist-nih stvari. In pomnite, da je na-ša organizacija edina kjer spo-štujemo vaše osebno prepričanje v toliki meri, da vam ne vsilju-jemo niti verskega niti politič-nega prepričanja.

From the Editor's Desk

Spring is here and with it many of the pleasant and also painstaking tasks for us women-folk. One of the latter is the usual spring house cleaning, re-arranging and redecorating. Al-though it is a tedious job, it has its bright sides. For instance a well kept and neatly arranged home is a mirror or reflection of a good and intelligent house-wife, while a neglected and poorly arranged home is a mute evidence of a careless house-keeper. And being a good home-maker is quite an accomplish-ment and demands as much skill, understanding and love for it as any other career. The home being the place, where the character, and habits of our children are being molded, it is therefore that it is a place of real harmony and contentment. Those of us who live at home with the folks should try and be helpful with actual assist-ance to mother or dad in the various tasks around the house, thus learning to be useful and at the same time learning the art of homemaking, while those who already manage their own household, know the value of such training and often regret for not taking a more active part in it while younger.

With warm weather at our door, many outdoor activities will be resumed. And with better economic conditions, more autos will roll out into the roads. Since many girls admire and even en-courage speeding drivers, would it be too much to ask our young women to discourage such prac-tices, thus preventing accidents? We know, it thrills young people to speed through the country-side, but if we could vision every time we are tempted to speed, the multitude of victims, who are either crippled for the rest of their days or have been killed, the number of accidents would be greatly decreased. Let us therefore be serious and grow up in this matter!

Imenik uradnic za leto 1941

Krožek št. 1 — Pred.: Anna Zajc; podpred.: Mary Furlan; taj.-blag.: Mary Kaferle, 18807 Kewanee Ave. — Seja se vrši vsak prvi torek v mesecu v Slov. Del. Domu na Waterloo Rd.

Krožek št. 2 — Preds.: Ceci-lija Subelj; podpred.: Danica Hrovatin; taj.-blag.: Mary Za-krajsek, 1038 Addison Road; zap.: Josie Mocnik; nadz.: Mary Marn, Josephine Skabar in Jen-nie Poklar; pros. odsek: Jose-pohine Centa, Frances Candon Mary Ivanusch, Rose Miller in Josie Zakrajsek. — Seja se vrši vsako tretjo sredo v mesecu v Slov. Nar. domu na St. Clair Ave.

Krožek št. 3 — Preds.: Fran-ces Tegal; podpred.: Anna Ces-en; taj.-blag.: Mary Ster, 19302 Arrowhead Ave.; zap.: Gusti Zupancic; nadz.: Frances Rottar, Mary Mezgec in Fran-ces Gorjanc; poročevalka: Mary Medvesek. — Seja se vrši vsak prvi petek v mesecu v Jug. društ. domu v Euclid, Ohio.

Krožek št. 5 — Preds.: Mary Zabrie; podpred.: Beatrice Ule; taj.: Angela Mele, R. 155 Main St., Conemaugh, Pa.; blag: Jennie Koss; zap.: Frances Bre-zovek; nadz.: Mary Cuk, Mary Ule in Frances Kager; pros. od-sek: Albina Mrak, Erma Yager in Dorothy Brezovek. — Seja se vrši vsako četrto nedeljo v me-secu.

Circle No. 6 — Pres.: Frances Tavec; vice-pres.: Anne Gac-nik; sec'y-treas.: Marge Tra-tnik; auditors: Lillian Svete, Marge Pirnat and Kaye Jura-tovec; education committee: Vera Candon, Marion Candon and Marie Bond. — Meetings held every first Monday of the month at Slovene Home.

Circle No. 7 — Pres.: Justyn Pretnar; vice-pres.: Jennie Sli-bar; sec'y-treas.: Elinor Klinc, 1144 E. 168 St.; rec. sec'y: Stel-la Simcic.

Krožek št. 2 — Preds.: Ceci-lija Subelj; podpred.: Danica Hrovatin; taj.-blag.: Mary Za-krajsek, 1038 Addison Road; zap.: Josie Mocnik; nadz.: Mary Marn, Josephine Skabar in Jen-nie Poklar; pros. odsek: Jose-pohine Centa, Frances Candon Mary Ivanusch, Rose Miller in Josie Zakrajsek. — Seja se vrši vsako tretjo sredo v mesecu v Slov. Nar. domu na St. Clair Ave.

Krožek št. 3 — Preds.: Fran-ces Tegal; podpred.: Anna Ces-en; taj.-blag.: Mary Ster, 19302 Arrowhead Ave.; zap.: Gusti Zupancic; nadz.: Frances Rottar, Mary Mezgec in Fran-ces Gorjanc; poročevalka: Mary Medvesek. — Seja se vrši vsak prvi petek v mesecu v Jug. društ. domu v Euclid, Ohio.

Krožek št. 5 — Preds.: Mary Zabrie; podpred.: Beatrice Ule; taj.: Angela Mele, R. 155 Main St., Conemaugh, Pa.; blag: Jennie Koss; zap.: Frances Bre-zovek; nadz.: Mary Cuk, Mary Ule in Frances Kager; pros. od-sek: Albina Mrak, Erma Yager in Dorothy Brezovek. — Seja se vrši vsako četrto nedeljo v me-secu.

Circle No. 6 — Pres.: Frances Tavec; vice-pres.: Anne Gac-nik; sec'y-treas.: Marge Tra-tnik; auditors: Lillian Svete, Marge Pirnat and Kaye Jura-tovec; education committee: Vera Candon, Marion Candon and Marie Bond. — Meetings held every first Monday of the month at Slovene Home.

Circle No. 7 — Pres.: Justyn Pretnar; vice-pres.: Jennie Sli-bar; sec'y-treas.: Elinor Klinc, 1144 E. 168 St.; rec. sec'y: Stel-la Simcic.

At the first sign of **SORE THROAT** gargle Listerine

This prompt precaution may head off a cold of which sore throat is often a symptom. Listerine Antiseptic kills millions of surface germs associated with colds—gives Nature a helping hand at the time she needs it. Remember, colds are aggravated by germ infection. So why not fight them by frequent gargling with germ-killing Listerine. Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo. **Kills germs on throat**

Napredek kampanje, ki traja od 1. februarja do 30. junija

Krožek	Novo članice	Ime kampanjske direktorice
1	29	Se ni prijavljena
2	21	Cecilija Subelj
3	1	Mrs. Cesen
5	11	Vse članice
6	7	Se ni prijavljena
7	13	Se ni prijavljena

Ali pomagajte vašemu krožku pridobiti čim več članic? Ali ste že podrezale vaše prijateljice naj pristopijo? Ste jim li povedale o delu naše organizacije? Na delo in uspeh bo gotov! Glejmo, da bo prihodnji mesec večji napredek! Krožek št. 3 pridobiva nazaj bivše članice. Dosedaj so postale ponovno aktivne štiri članice. Le tako naprej!

Sploh pa je standard kritike za pevce Metropolitan družbe ve-liko višji, nego za druge manjše in manj ugledne skupine, ka-terim se prizanese marsikaj, kar se pri Metropolitan ne sme prezreti.

V akciji za pomoč civilnemu prebivalstvu Jugoslavije je razveseljivo, da delujem skupno vsi Slovenci, neoziraje se na versko ali politično mišljenje. Nihče pa, kateremu je res v prvi vrsti za plmenit namen, ne bo namenoma žalil sodelujoče skupine, ki ne spada v njegov tabor. Nekdo se je sicer že de-foma spozabil ter se obregnil ob "bedasto idejo milijondolarskega fonda Jugoslovanskega Republicanskega Zdrženja" ter s tem žalil nas, ki smo delovali za časa zadnje svetovne vojne, da bi pomagali našim bratom v domovini do ustanovitve federativne republike. Naj se kaj enakega ne ponovi v bodočnosti, ako nam je res do tega, das se izkažemo v tej resni uri enotne, niti naj vsled tega ne skuša nobena grupa dominirati akcije v kake se-bične namene. Izkažimo se za cele može in žene!

HAIR-BREADTH HARRY

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z de-ja-njem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znanцу, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek! Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____
NASLOV: _____
Zastopnik: _____
Plačal \$ _____ c Dne _____ 19 _____

ČRNI BRATJE

28

Merrivale je zaklel. Garson je presenečen pogledal najprej Steele-a, nato Merrivalea, nazadnje pa proti oknu.

"Aha," je menil Garson zmagoslavno, "v tem predmetu so bili papirji skriti, kaj ne?" Skočil je k vratom. "Tako jih bomo imeli. Pazi nanj, Friderik. Držite revolverje proti njemu."

Naglo je odprl vrata in planil po stopnicah navzdol. Odmev naglih Garsonovih korakov se je slišal do čakajočih mož v sobi. Merrivale je držel revolver opazoval Steelea z vročično se bleščočimi očmi. Steele je stal pred njim in malomarno držal roke v suknjičevih žepih. Cedo dalje manj so se slišali Garsonovi koraki. Zdaj so le rahlo odmevali s tal v veži. Zaslišalo se je cviljenje velikih hišnih vrat.

Skoro hkratu je sledil neki drugi šum — krik — zamolkel padec ...

Skupina gori v sobi ni več utegnila ugibati, kaj bi ti glasovi pomenili, zakaj s stopnic se je zaslišalo cepetanje hitečih korakov. Može so planili v sobo. Najprej dva, potem štirje in nazadnje cela četica. Temno oblečeni moške z revolverji v rokah.

Njih vodja, mlad mož s pogumnim koščenim obrazom, je hitel k Steeleu.

"Vaš znak, gospod šef! Razbito okno ... Mladi mož je lovil sapo."

"Dobro, Marvin." Malcome Steele je pokazal skupino petih od strahu otrplih mož. "Razorožite te ljudi!"

V tem trenutku je orjak Garson vzdignil revolver. Steele mu je zbil orožje iz roke, v tem se je revolver sprožil in krogla je udarila v vrata. Ko je hotel streljati Allan Walker, ga je od vrat

zadela v roko krogla, da mu je padel revolver na tla. Ostali se niso upirali.

Več ko dvanajst mož tajne službe je stalo zdaj v sobi. Okolice so zveneli.

"Ali ste prijeli moža spodaj pri vratih?" je vprašal Steele.

"Da, gospod šef."

"Privedite ga gor, fantje. Potem preiščite hišo. Uklenite vso služinčad. Nato obvestite policijo."

"Da, gospod šef. A kaj naj storimo s temi možmi tukaj?"

"Seveda pridejo vsi v zapor," se je smehljaj Malcome Steele. "Pustite tri moške tu, Marvin, in preiščite zdaj hišo."

"Tako, gospod šef." Marvin je hitel k vratom. Tam pa je obstal in se obrnil.

"Inspektor Clapp je spodaj v veži, gospod šef. Privedel je s seboj — onega gospoda in njegove tri prijatelje."

Steele ga je nejevoljno pogledal. "To je proti moji odredbi."

"Da, gospod šef, toda inspektor Clapp je menil, da prevzame odgovornost za to kršitev vaše odredbe. Mislim, da sta dama in njen oče tako dolgo silila vanj, da jima je to dovolil. Čakajo že, odkar se je zmračilo, gospod šef. V tistem času smo bili že blizu te hiše. Popoldne sem skrival svoje ljudi tam na cesti v telefonskem jarku; dva sem celo lahko vtihotali v hišo na nasprotni strani."

"Dobro ste napravili, Marvin. Inspektor Clapp naj torej pride gor. Obvestite policijo!"

Tako, nato se je Marvin vrnil. V družbi z nekim drugim uradnikom je privedel s seboj Viljema Garsona, na čigar rokah so že rožljali okovi. Za Marvinom so stopali inspektor od

tajne službe Walter Clapp, Richard Moravec, Doroteja Staple-sona, Walter Stone in še neki starejši gospod, čigar nastop je kazal na njegovo odličnost. Moravec je ošinil Allana Walkerja z mrzlim in ostrim pogledom. Inspektor Clapp je stopil k Steeleu in mu zašušljaj nekaj v uho. Vodja tajne službe je priklimal.

"Torej ... torej ..." je menil detektiv Clapp kakor v zadregi. "Ta gospod je res ... Richard Moravec, ki je pred tednom pobegnil iz Charlestowna?"

"Da."

"Potem ... res ne razumem ... Clapp je okleval. "Potem bi bila moja dolžnost, da ga takoj aretiram ..."

Steele je šel k vratom in jih zaprl. "Vse vam bom v vašo polno zadovoljnost pojasnil, gospod inspektor. Najprej vzemite, Marvin, beležnico in zapišite vse, kar vam bom povedal. En izvod zapisnika pošljite potem policijski upravi, enega pa uradu za časopisje. Prej ali slej morajo podrobnosti priti v javnost in zato mislim, da je najpametnejše, če javnosti takoj vse pojasnimo."

"Kakor ukazujete, gospod šef. A kaj naj storimo z aretacija? Ali naj jih odvedem proč?"

Steele je pogledal proti skupini možakov.

"Naj le še ostanejo nekaj minut tu," je odločil Steele. "Posebno gospoda Friderik Merrivale in Viljem Garson. No, preden pa začnem svoje pojasnilo, prosim, sežite z roko v desni suknjičev žep tegale spoštovane-ga moža Garsona in mu vzemite črno knjižico."

Marvin je storil, kakor mu je velel Steele.

"A zdaj," je nadaljeval šef tajne službe, "odprite knjižico. Pod hrbtno boste našli zelo zganjena dva papirja. Poprej sem ju vtaknil tja. Dva papirja — enega rumenega in enega mo-

drega."

Merrivale je stisnil zobe, medtem ko je Garson tiho zaklel. "Majhna zvižaja," jima je pokimal Steele. "Majhna zvižaja, a zelo koristna. Zvižaje so sploh vse koristne ... Zdaj pa pišite, Marvin. Kratek bom kolikor bo le mogoče. Nekatere podrobnosti te zgodbe se tako že protokolirane. Ponovil jih bom le na kratko. Torej ..."

V sporazumu z višjimi oblastvi je tajna služba omogočila Richardu Moravcu beg iz ječe. Od obsodbe, ki so jo zakrivali črni bratje, sem pazil na Moravca. Vedel sem, da je nedolžen. Izvedel pa sem od ravnatelja jetnišnice Larkina tudi, da je bil postopek Družbe črnih bratov rodil v njem blazno sovraštvo proti tem ljudem, da je njegovo življenje imelo le še eno željo, eno težnjo, namreč maščevanje.

Štutil sem, da si bo v svobodi prizadeval priti v stike s črnimi brati. Precej jasno mi je tudi bilo, da se bo v to svrhu poslužil neke prilike, ki mu lahko te stike omogoči, namreč ladijskega tovora mamil, ki je predstavljal veliko vrednost, a o katerem črni bratje niso vedeli, kam je bil izginil ...

Moravčeva svoboda bi mogla torej tudi nam služiti. Če bi Moravec lahko kar naravnost obiskal črne brate, bi bilo to lahko za nas in bi mi lahko kmalu polovili vso družbo, saj je bil Moravec stalno pod nadzorstvom in smo vedeli za vsak njegov korak. Toda do črnih bratov se ni dalo priti tako preprosto. Sklenil sem tedaj tudi, da bom jaz sam igral vlogo Moravca ...

Seveda ni smel Moravec nikdar opaziti, da je bil njegov beg tako rekoč umeten. Še manj je smela to slutiti javnost. Če bi se bilo kaj takega začelo šušljati v javnosti, bi bili črni bratje pač takoj zasumili, da je bila za begom Moravca tajna služba, in bi se ne bili hoteli pogajati z

Moravcem ...

Podrobnosti načrta za beg, v katerega smo Moravca tako rekoč potisnili, so še zabeležene v zapisniku. Zal pa se ni načrt

razvijal tako, kakor smo ga bili sestavili. Eden izmed jetniških paznikov, ki je razen ravnatelja jetnišnice edini vedel za ta načrt, je po naključju naletel na Moravca, o katerem je že mi-

slil, da se mu je bil beg posrečil. Pri borbi med njima se je zgodila nesreča, ki je pomenila skoro stala življenje.

(Dalje prihodnjic)

John E. Cass, Ph. C.

(Prescriptionist)

Naša glavna naloga je, da izpolnimo recepte in sestavljene medicinske. Mi poznamo trgovino popolnoma od dolge izkušnje. Kadarkoli hočete recepte prav izpolnjene, prinesite jih k nam. Mi strežemo Slovencem v naši naselbini za več kakor 35 let.

797 East 185th St.
vagal Cherokee Ave.
KENmore 2877

Išče se

eno sobo ali dve za mirnega pečarja brez pohištva. Kdor ima kaj primerne, naj pusti naslov v uradu tega lista ali naj pokliče HENDERSON 5311.

Išče se

dekle za hišno delo; ostane čez noč; trije v družini. Katera želi dobiti delo, naj pokliče YELLOWSTONE 1816.

Išče se

strežnico (waitress) čez leto staro. — Oglasi naj se pri Kozan Tavern, 23721 Lakeland Blvd.

General električne ledene peči
General električne kuhinjske peči
Magic Chef in Tappan kuhinjske peči
kupite vedno po zmerni ceni pri

Anton Dolgan
15617 Waterloo Rd.

NABAVITE SI ELEKTRIČNO PEČ PO DANAŠNJI NIZKI CENI

in veselite se čistosti, udobnosti, prednosti in varčnosti kuhe na elektriko

VI TUDI BI MORALI PREMENJATI DO NAJČISTEJŠE KUHE NA SVETU!

Več kakor 3.000.000 lastnikov ve, da je do električne peči za neprimerljivo samo en način kuhe, ki je absolutno čist — električna kuha! Je oddelek sam zase — zato električna peč kuha s CISTO GORKOTO — edina peč, ki dela to. Takorekoč nobene nesnage za čistiti pri kuhinjski posodi, nič, kar bi umazalo vaš stenski papir, zastore ali les. Ste dobro upravičeni, ako premenjate do električne peči za neprimerljivo čistost. Električna peč vam pomaga, da pripravite boljše jedila po nizkih cenah, prihrani vam čas, delo, hrano in denar! Ako vi porabite več elektrike, manj vas stane! Dobite polno podporo od poceni elektrike, ako kuhate po modernem, električnem, varčem načinu.

Električne peči so danes boljše kakor poprej, in po najcenejši ceni. Vi boste modri, ako dobite električno peč po današnjih nizki ceni. Trgovci vam bodo z veseljem demonstrirali najnovejše modele.

The Electrical League

SEZNANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM ...

'Enakopravnosti'

London po bombardiranju

Na sliki vidimo delavce v Londonu, ki čistijo in odvažajo ruševine, katere je povzročilo v Londonu nedavno najhujše bombardiranje od strani nemških bombnikov. Materialna škoda je bila ogromna, ker na London je padlo tisoče in tisoče raznih bomb.

Angleški lord in njegova žena ubita

Tekom zadnjega bombardiranja Londona sta bila ubita tudi lord Stamp in njegova žena, ki ju vidimo na gornji sliki. Lord Stamp je bil vodilni ekonom Anglije.

Kdor ima

privatne sobe ali stanovanje za oddati v najem, naj jih zapiše pri MIHALJEVICH BROS. CO., 6424 ST. CLAIR AVE., ki vam jih bo takoj zarental.

Kakor znano, sem se preselil na nov prostor. Popravljamo čevlje ter imamo polno zalogo čevljev za moške.

FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Ave.

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvom
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

Išče se

dekle ali žensko za hišno delo; dobra plača. Katera želi, naj se oglasi na 21070 North Vine St.

Trava naprodaj

Prodajamo Washington Bend travo na jarde. Zglasite se pri J. HROVAT, 23001 Ivan Ave. ali pokličite KENmore 6978 J. po 5. uri popoldne ali ob sobotah.

Naprodaj

Proda se zaradi bolezni po zmerni ceni grocerijo in delikatesno trgovino v Collinwoodu. Dobro obstoječa trgovina. — Vprašajte na 14610 Saranac Rd.

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite HENDERSON 5311 — HENDERSON 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom - - -

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KENmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENDicott 0653